

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

VallatorpsDoktorn

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2020-01-23

Datum

Täby

Ort

Erik Tyrberg och Thord Svanberg

Inspektörer

Styrkor

- Den lilla vårdcentralen - nära till alla och allt
- Bra handledarrelation handledare-ST-läkare
- Läkarledd verksamhet

Svagheter

- Nuvarande bemanning med specialister i allmänmedicin är mycket låg vilket medför att instruktionshandledningen påverkas negativt

Förbättringspotential

- Utökning med fler tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin
- Gärna två ST-läkare när det blivit betydligt bättre bemanning med specialister i allmänmedicin, som är handledarutbildade
- Viktigt att det planeras så att handledare kan åka på handledarträffar och andra handledarutbildningar
- Planera så att tid sätts av för ST-läkare och handledare när det behövs för att fördjupa kunskaper/kompetens som exempelvis användande av viss undersökningsmetod
- Utöka läkarmötena till en gång per vecka och utveckla innehållet med till exempel litteraturgenomgångar och gärna också låta ST-läkare ansvara för ledning av och struktur på läkarmötena som led i ledarskapskompetensutvecklingen
- Detta är inte en förbättringspotential som vårdcentralen äger men på olika sätt centralt försöka påverka möjligheterna att kunna få sidutbildning och kurser inom vissa områden som hud och ÖNH

STRUKTUR

A Verksamheten

Privat vårdcentral som nyligen övergått från Aleris till Lideta belägen i villaområde med 6500 listade. Mottagningen all verksamhet enligt vanliga uppdraget från Region Stockholm, det vill säga inte egen BVC men vårdcentralen ordnar med bra lösning för ST-läkare, som tjänstgör på BVC i närheten.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

En specialist hade precis slutat. Vid inspektionstillfället tre specialister i allmänmedicin på sammanlagt 1.5 tjänst, vilket motsvarar 1/4339 listade. En ST-läkare, som blir klar inom någon månad. En AT-läkare. För övrigt den personal som ska finnas enligt uppdraget.Handledning fungerar bra men så låg bemanning att det inte räcker för att instruktioner ska kunna ges i tillräcklig omfattning.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Välfungerande lokaler med all behövlig utrustning.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Jour görs dagtid på vårdcentralen. Kvälls- och helgtid gemensam jourmottagning med övriga vårdcentraler i området - bemannas inte av vårdcentralerna men läkarna kan tjänstgöra där om man vill. ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som följs upp bland annat genom att ST-läkare och handledare årligen skriver rapport till studierektorn. Valfungerande studierektorsfunktion.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i målbeskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

ST-läkaren har en timmes handledning med huvudhandledare varje vecka - handledningen utgår från individuella utbildningsprogrammet och de olika delmålen. Medsittningar används liksom Mitt-i-ST.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Studierektor samordnar den primärvårdsinterna och externa utbildningen med de obligatoriska kurserna. Det verkar finnas hinder på högre administrativ nivå vad gäller tillgången till och väntetider till obligatoriska kurser. Även väntetiden till vissa av sidoutbildningarna är orimligt lång, vilket försvårar planering av utbildningsprogram.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST-läkare går den obligatoriska kursen och får (hjälp med att ordna) handledning av disputerad person via Akademiskt primärvårdscentrum (APC). Det vetenskapliga arbetet presenteras på vårdcentralen. Kvalitetsarbetet utgår från vårdcentralen. Det finns för närvarande inte något välfungerande doktorandprogram i allmänmedicin för primärvården i nordöstra Stockholm.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkare handleder och leder AT-läkare, studenter och personal vid mottagningen.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Handlingsplan SPUR

Efter extern kvalitetsgranskning av specialiseringstjänstgöring kompletterar Vallatorpsdoktorn med de åtgärder som genomförts under 2020.

Svagheter

Nuvarande bemanning med specialister i allmänmedicin är mycket låg vilket medför att instruktionshandledningen påverkas negativt.

Förbättringspotential

- Utökning med fler tillsvidareanställda specialister i allmänmedicin
- Gärna två ST-läkare när det blivit betydligt bättre bemanning med specialister i allmänmedicin, som är handledarutbildade
- Viktigt att det planeras så att handledare kan åka på handledarträffar och andra handledarutbildningar
- Planera så att tid sätts av för ST-läkare och handledare när det behövs för att fördjupa kunskaper/kompetens som exempelvis användande av viss undersökningsmetod
- Utöka läkarmötena till en gång per vecka och utveckla innehållet med till exempel litteraturgenomgångar och gärna också låta ST-läkare ansvara för ledning av och struktur på läkarmötena som led i ledarskapskompetensutvecklingen
- Detta är inte en förbättringspotential som vårdcentralen äger men på olika sätt centralt försöka påverka möjligheterna att kunna få sidutbildning och kurser inom vissa områden som hud och ÖNH

I samband med ny verksamhetschef som tillträdde i maj har vi rekryterat personal av olika professioner till mottagningen och nu har vi läkarbemanning enligt nedan samt genomfört förbättringar:

- Antalet specialistläkare i allmän medicin 2,45.
- Timanställd legitimerad läkare.
- Timanställd specialistläkare i allmän medicin.
- Legitimerad läkare på 100% som anställs inom kort.
- Planerar för ny handledarutbildning hos en erfaren specialistläkare i allmän medicin så fort de finns att tillgå samt utrymme har skapats för handledarträffar.
- Ansöka om 2 ST-läkare i mitten på december.
- Från augusti 2020 inlagt schema för professionsmöten varje vecka.
- Schemalagd tid för handledning.

Pierre Conde

Verksamhetschef

Vallatorpsdoktorn